

DEN SUNDE BIGÅRD

Biavlere bør være på evig jagt efter nye og bedre bigårde. En bigård skal placeres og indrettes således, at der skabes det bedst mulige miljø for bierne og hensigtsmæssige arbejdsforhold for biavleren.

BISTADERNE SKAL STÅ I LÆ

Tit og ofte tænker biavleren kun på bigårdens placering i en sommersituation. Men overvintringssituationen er lige så vigtig. Udsættes en bifamilie for direkte vind, vil bifamilien blive kølet ned. Det samme gælder direkte vind på flyvespækken. Undertræk i skovområder er et ofte overset fænomen. Dette især for de bifamilier der overvintrer med åben trådbund. Derfor skal bistaderne stå i læ.

Det bedste er naturlig læ i form af vegetation. Vegetation har det dog med at vokse og på sigt give for meget skygge. Bier som står i en tæt bevoksning vil få et dårligt mikroklima med kulde og evt. for meget fugt. Man bør også undgå at sætte bifamilier i lavninger eller fugtige steder.

Nyindrettet bigård . Bikasser opstillet 4 og 4. Bilen kan parkeres i midten af bigården, så materiellet skal kun transporteres over en kort afstand. Der er opsat et vindbrydende hegn af kalmarbrædder. Bemærk at vinden skal brydes og ikke stoppes!

VINDBRYDER

Det anbefales at sætte et vindbrydende hegn omkring bigården. Således sikrer man vindstille forhold omkring bifamilien. Et vindbrydende hegn må ikke være helt lukket. Hegnet skal blot nedsætte vindens hastighed. Vinden skal ikke stoppes, da man ellers vil få en kastevind over i bigården i stedet. Der bør være 25-50% luft-åbning i hegnet.

SOL OG VARME

Der må gerne være luft omkring en bigård, således at bikasserne kan få sol. Dette er især vigtigt i forårsperioden hvor bierne skal ud at tømme deres tarme. Her vil et godt mikroklima med læ og sol give en bifamilie gode muligheder for at opnå de 9-10 grader, der kræves for at bierne flyver ud. Bifamilier der står i skygge og træk, risikerer at bierne ikke kommer ud og i stedet får bugløb (tømmer deres tarm) inde i bikassen.

Flyvespækken bør især i forårsperioden vende mod syd, mens det ikke kan anbefales at vende flyvespækken mod nord i sommerperioden, da dette vil forkorte biernes træktid om dagen.

KAN BIERNE FÅ DET FOR VARMT?

Vi hører kun meget sjældent om bifamilier der er „brændt“ sammen pga. for stor varmepåvirkning fra solen. Bifamilier som står i en gryde i en grusgrav kan være udsat for for meget varme.

Med de moderne velisolerede kunststofstader vi har i dag, opfylder de den modsatte funktion om sommeren. De holder varmen ude af bikasserne. Trugstader er også gode til at beskytte mod varmen. Så længe der er tilstrækkelig med vand til

rådighed, bør dansk sommervarme ikke være noget problem. Danske biavlere har en tendens til at sætte bierne i for meget skygge, frem for sol.

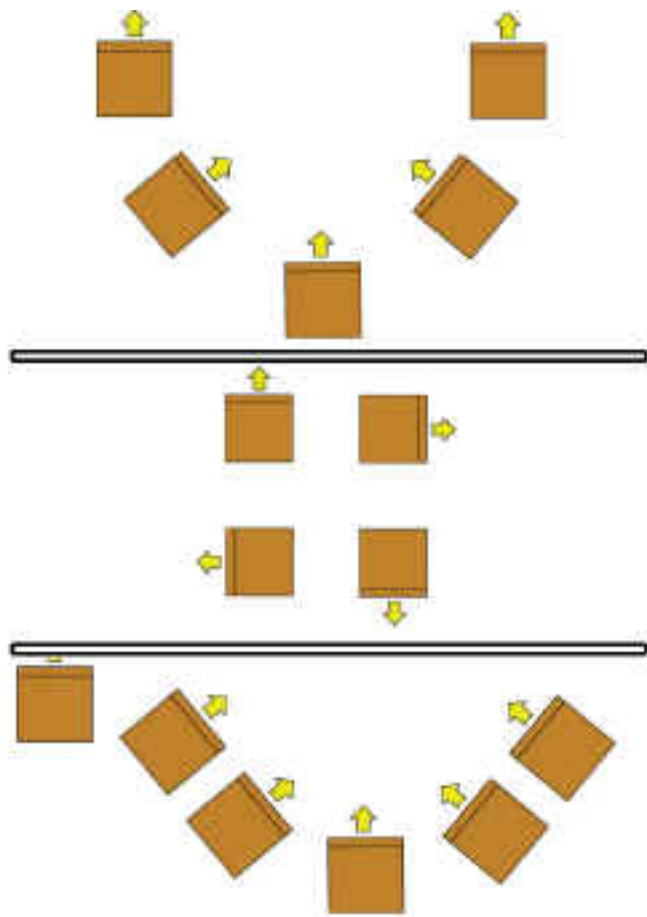
TRÆKFORHOLD - POLLENFORSYNING

Har en bifamilie ikke ordentlige trækforhold, kan den svækkes og være modtagelig for bisygdomme. Derfor har vi som biavlere en stor forpligtelse til at sikre rigeligt med pollen- og nektarforsyninger. Især i forårsperioden er pollenforsyningen vigtig som proteinkilde til bifamiliens opdræt af tilstrækkelig og sund yngel. Sker dette ikke, udvikler bifamilien sig ikke. Familiens naturlige immunsystem kan svækkes. Manglende pollenforsyning kan være årsagen til udbud af ondartet bipest. Plant gode pollenkilder for bierne i lokalområdet!

Antallet af bifamilier i bigården eller i lokalområdet skal tages med ind i overvejsen. For mange bifamilier (og det er det meget svært at sætte tal på) gør, at området kan „overgræsses“. 10-20 bifamilier pr. bigård må betragtes som det maksimale antal.

VAND

Vand er vigtigt for bifamilierne. Ifølge lov om biavl har biavleren pligt til at sørge for god vandforsyning til bierne. Oftest vil de naturlige vandhuller og vandløb være tilstrækkelige. Vi anbefaler dog, at man opstiller et vandingsanlæg, især i tæt bebyggede områder. Bierne vil ellers søge over i naboernes børnebassiner og fuglebade. Vandingsanlægget skal opstilles udenfor biernes flyveretning, ellers risikerer man at bierne tømmer deres tarme i vandingsanlægget og dermed spreder sygdomme. Det anbefales at gøre vandet surt, hvilket kan gøres vha. sphagnum eller en tørve-klyne.

Opstillinger der minimerer fejlflyvninger (efter Hans Røy). Øverst: halvcirkelopstilling; midt: blokopstilling; nederst: brudt række- eller bølgeopstilling.

OPSTILLING AF BIFAMILIERNE

Der findes mange måder at opstille bifamilierne på i en bigård. Bifamilierne bør dog stå på en sådan måde at man kan arbejde frit med bierne. Det vil sige at biernes flyveretning ikke går ind over ens arbejdsområde. Den mest simple måde er rækkeopstillingen af bifamilierne. Dog bør bifamilierne stå med en meters afstand, samtidig er det godt med små bevoksninger foran staderne, således at bierne har nogle kendemærker at gå efter. Bistaderne kan også males i forskellige farver, således at fejlflyvning undgås. En anden måde er Broder Adams: Her står opstablingsskasserne 4 og 4 med forskellige flyveretninger. En hesteskoformet opstilling giver den mest hensigtsmæssige arbejdsplads. Den mest optimale opstilling ud fra biernes synspunkt er den „tilfældige opstilling“ med forskellige flyveretninger.

BIAVLEREN SKAL OGSÅ HAVE DET GODT

Har man mange bifamilier er der vigtige hensyn at tage til sine arbejdsstillinger. Den optimale bigård er indrettet således, at biavlerens bil kan stå lige midt i bigården, så materiellet kun skal bæres over korte afstande. Biavlerens ryg skal gerne holde i mange år. Vi ser mange bigårde hvor man bærer honningmagasiner, foder m.m. 20-50 meter. Dette er ikke hensigtsmæssigt.

HUSK HENSYNET TIL NABOEN

Der bør også udvises hensyn til de nærmeste naboer. Vil en opstillet bigård kunne genere naboerne? Vil biernes flyveretning gå lige ind over nabogrunden? Vil dette kunne medføre naboklager? Med lidt omtanke kan en bigård opstilles på en sådan måde, at naboen ikke engang opdager bigårdens tilstedeværelse.

Navn i bigården

I §3 (i „Bekendtgørelse om bisygdomme“) står, at bigårde opstillet uden for ejerens ejendom skal være mærket synligt med ejerens navn og adresse.

KRITERIER FOR GODE BIGÅRDE

- Et godt mikroklima – læ og lunt.
- Tilstrækkelig med pollen- og nektarkilder.
- Adgang til vand.
- Undgå gener for naboer.
- Gode arbejdsvilkår for biavleren.
- God adgang med bil.